

Frálíkt Føroya Symfoniorkestur

Næstseinasta sunnudag hevði Føroya Symfoniorkestur konsert í Norðurlandahúsinum, so sum tað so væl var boðað frá frammanundan. Men mær vitandi er onki orð grett aftur um konsertina aftaná, og tað má kennast hugstoytt hjá teim luttakandi, ikki minst teimum, sum eisini praktiskt hava staðið fyri tiltakinum. Verður tað jú í okkara fjølmíðlum veitt so mikil tíðar- og teigarúmd til mangt lættisoppaligt, ið kemur fram, og tá var tað her talan ikki bert um krúnuna innan okkara tónleikalív, men um orkesturspæl, sum bar av øllum, vit higartil hava høyrð undir heitinum føroyskt.

Konsertskráin var heppisliga vald bæði til undirhald og musikalska dygd, byrjandi tignarliga við gitnu Coriolan-óverturuni eftir L. van Beethoven. Beinavegin merktist, at orkestrið um enn minni í vavi hesaferð var betur fyri enn nakrantíð. Spælið var reinari, ljómurin fagrari og dynamiska skiftið meira sannferandi, enn vit áður hava høyrð í hesum unga orkestri. Fr. Schubert, ið átti næsta stykkið á skránni, er tónaskald, ið altíð fellur væl í oyruni, og Scherzo úr einari av hansara symfonium er júst nakað, sum ein og hvør hevur frægd av at sita og lýða á. Við trimum av slavisku dansunum hjá

tjekkiska tónaskaldinum Antonin Dvorak bar væl til at halda spenninginum uttan linna heilt fram til steðgin. Ja, við tí seinasta av teimum, nr. 8, ið er so væl kendur frá óteljandi grammofoninnspælingum, kom slíkt flog á bæði spælara og áhoyrara, at rættiligt kæti var á folki, sum tá fór út í ta hugnaligu forhøllina til tess í sínámillum práti at gleða seg til framhaldið eftir steðgin.

Og her var eisini nakað at gleða seg til. Klaverkonsertin í a-moll man meira enn nakað annað av hansara verkum hava gjørt norska tónaskaldið Edvard Grieg gitnan um allan heim og man eisini vera eitt av teimum heldur fá tónaverkum úr Norðurlondum, ið veruliga teljast millum størverk í altjóða tónleikaheimi. Mergjað og máttmikið er hetta verk við sínum eyðkenda norðurlendska moll-dámi og hugtakandi tey yndisligu millumbilini við dansikendum tónalag, sum tú kennir aftur frá so mongum av smærru klaverstykkjunum hjá Grieg. Hevur tú verið í Noregi, berast fyri tær hugmyndir av fríðum og fjallalag, skógvaknum dølum og kavaklæddum tindum. Men er tað nú veruliga so, at tónleikur Griegs er runnin av norskum jørðildi, ella er tað heldur tað, at tað er tónaskaldið Edvard Grieg, sum í so stóran mun er

vorðin eyðkenni fyri alt, ið norskt er?

Solisturin í konsertini var russiski pianisturin Nina Kavtaradze, sum nú hevur búð so mong ár í Danmark, at danir munnu vera farnir at rokna hana sum ein av teirra. Vit hava áður høyrð hennara framúrskarandi spæl, og av umtalu vita vit um hennara tónleikaligu sigursferðir víða um í heiminum. At vit á hesi konsert í Norðurlandahúsinum eisini fingur varhuga av klaverspæli í heimsklassa, er ikki ov mikið sagt. Neyvan hava vit meira bergtíkin sitið og fylgt leiki sum honum, ið hesa lötuna fór fram millum solist og orkestrum.

Hann, sum hesuferð stóð á leiðarapallinum, var okkara egni Martin Mouritsen. Martin er longu kendur sum framúr góður klarinettspælari, men at hann eisini sýnir leiðaraevni og tykist at menna seg við uppgávu, er ein eydna fyri okkara tónleikalív. Vit vita, at tað eisini eru aðir í orkestrinum, sum væl og virðiliga kunnu taka um endan, um Martin onkutið heldur vil vera við í leiki, og tað er besta stöði undir framhaldandi menning í orkestrinum. Fyri spælarnar, sum her gera eitt gott og iðíð arbeiði, og sum fleiri koma úr musikalskt rættliga framkomnum umhvørvi, og eisini fyri áhoyrararnar hevði tað ivaleyst verið

kveikjandi, um orkestrið innimillum, t.d. eina ferð um árið, fekk dirigentvitjan uttanifrá.

Nú er her sagt so nógv rósandi um hetta føroyska symfoniorkestur, og mangur, sum kennir til viðurskiptini, man við góðum rætti spyrja: er hetta nakað føroyskt orkestrum, størri helvtin er jú útlendingar? Rætt er tað, at mergurin í Føroya Symfoniorkestri eru okkara musikklærarar, sum teir flestu enn eru útlendingar staddir her í bert styttri tíðarskeið, og til hesa krevjandi uppgávu var styrkurin uttanifrá, tey flestu føroyskir tónleikarar undir útbúgving, enn dyggari enn áður. Stovnurin er tó føroyskur, og talið á føroyskum musikarum, sum veruliga megna at spæla við einum symfoniorkestri, ið er annað enn bert eitt eiti, er í støðugum vøkstri. Til samanburð kann nevast, at íslenska symfoniorkestrið, sum hevur ólíka meira at oysa av, enn í rættliga fittan mun verður mannað av úrvaldum

musikarum úr útlandinum. Við miðvisum uppalingararbeiði og framhaldið góðum vilja frá tí almenna fáa vit so við og við eitt symfoniorkestrum,

sum í størri mun verður mannað av føroyingum, men tað er besti neisti í hesari stremban, at dygdin nú beinanvegin verður sett í háseti.

Ólavur Hátún

FØROYSK MÁLING

Til zinktekjur: Oxydmúnja og TOL-Húsamaling.

Til asbest- og eternittekjur: Acrylgrundara og Acrylmaling (hálvblanka ella silikiglans).

Til zinkhúsaklædning: Oxydmúnja og TOL-Húsamaling.

Til betonghús, garðar, trappur, gólv o.s.fr.: Acrylgrundara, Acrylmaling (silikiglans) ella Kunstharpiksmaling (matt)

Til træhús: Alkydoljubaserað Træverja. Um húsini eru málað — tá TOL-Húsamaling Acrylmaling ella Kunstharpiksmaling.

Til træbátar: Grunda við linoiljufernis ella alkydoljubaseraðari Træverju — síðan TOL-Húsamaling ella Skipslakk.

Til stálskip: Oxydmúnja ella Aðalmúnja, síðan Skipslakk.

Til loft, stór arbeiðshøli innandura o.s.fr.: plastmaling fæst fyri 15 kr./litur, tá ið nøgðin er minst 200 litrar, og málingin verður leverað í tunnum, soleiðis at pakkitilfarið einki kostar.

TOL-Húsamaling fæst í næstan øllum málingahandlunum. Onnur sløg av omanfyri nevndu málingum fáast eisini í nógvum málingahandlunum. Vörur, sum ikki fáast á plássinum, kunna vit senda við Strandferðsluni.

PF. MÁLING - 3815 Strendur

Telefon 47601 - Teles 81354